

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Karla Šimky a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci žalobce: **K. V.**, zastoupený Mgr. Jiřím Helánem, advokátem se sídlem Jakubská 121/1, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 24. 5. 2012, č. j. 32 Az 32/2011 - 48,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Odměna advokáta Mgr. Jiřího Helána **se určuje** částkou 4.800 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 24. 5. 2012, č. j. 32 Az 32/2011 - 48, zamítl žalobu podanou žalobcem (dále jen „stěžovatel“) proti rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) ze dne 20. 10. 2011, č. j. OAM-146/LE-LE18-LE18-2011, kterým nebyla stěžovateli udělena mezinárodní ochrana podle ust. § 12 až §14b zákona č. 352/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Krajský soud dospěl k závěru, že v řízení nebylo prokázáno, že by stěžovatel byl pronásledován za uplatňování politických práv a svobod podle ust. § 12 písm. a) zákona o azylu nebo že by mohl mít důvodnou obavu z pronásledování z důvodů uvedených v ust. § 12 písm. b) zákona o azylu. Krajský soud posuzoval výpovědi stěžovatele také s ohledem na jeho psychické onemocnění. Ztotožnil se se závěry ministerstva, že výpověď stěžovatele je zcela nevěrohodná co do údajných problémů vyplývajícím z tvrzeného carského původu stěžovatele či příbuzenského vztahu s Leninem. Za zákonné, zjištěným informacím odpovídající a náležitě odůvodněné považoval krajský soud také neudělení azylu dle § 13 a

§ 14 zákona o azylu. K udělení azylu podle ust. § 13 zákona o azylu nebyl v případě stěžovatele shledán zákonný podklad, neboť není rodinným příslušníkem azylanta, jemuž byl udělen azyl podle zákona o azylu. Při posuzování důvodů pro udělení humanitárního azylu podle ust. § 14 zákona o azylu mělo ministerstvo dostatek informací a podkladů a při rozhodování nevybočilo z mezí stanovených zákonem. Podle názoru krajského soudu ministerstvo shromáždilo aktuální informace o zemi původu stěžovatele, konfrontovalo je s jeho příběhem a přihlédlo k jeho zdravotnímu stavu, takže důvodně bylo rozhodnuto o neudělení doplňkové ochrany podle ust. § 14a a § 14b zákona o azylu.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., v níž namítal, že splňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany podle ust. § 12 zákona o azylu, neboť je pronásledován a původci tohoto pronásledování jsou osoby uvedené v ust. § 2 odst. 9 zákona o azylu, přičemž stát, strana nebo organizace kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit stěžovateli ochranu. Toto pronásledování má mít několik důvodů. Prvním je jeho příbuzenský vztah s královským rodem Romanovců, dalším je minulost jeho otce, který pracoval na Ukrajině jako policista, a minulost jeho děda, který neoficiálně pracoval v KGB. Dále stěžovatel poukázal na problémy se svým ruským původem, s nevydáním vnitřního pasu na Ukrajině či neochotou jej zaměstnat. Stěžovatel vidí důvody pronásledování jako politické, které se vztahují také na jiné osoby než stěžovatele, čímž přesahují zájmy jednotlivce a činí tuto kasační stížnost přijatelnou. Stěžovatel také poukázal na to, že nebyl řádně zjištěn skutkový stav věci, když správní orgán ani soud neprošetřoval jeho výpověď a okolnosti, které jej vedly k opuštění země. Podle stěžovatele soud také nesprávně posoudil jeho zdravotní stav a dostupnost léčby takových osob na Ukrajině. Proto by měl mít nárok také na humanitární azyl, což je zájem přesahující zájmy jednotlivce, a proto je kasační stížnost přípustná. V neposlední řadě se soud nevypořádal se všemi důvody pro zrušení rozhodnutí uvedenými v žalobě a z tohoto důvodu je rozhodnutí nepřezkoumatelné. Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Ministerstvo ve vyjádření ke kasační stížnosti popřelo oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť jak jeho rozhodnutí, tak i napadený rozsudek byly vydány v souladu s právními předpisy. Proto navrhlo, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

Nejvyšší správní soud, po konstatování přípustnosti kasační stížnosti, se ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by totiž tomu tak nebylo, musela by být kasační stížnost podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

Kasační stížnost ve věcech azylu může být přijata k věcnému projednání jen tehdy, přesahuje-li vlastní zájmy stěžovatele a rozhodování o ní umožní Nejvyššímu správnímu soudu zároveň plnit obecnější sjednocující funkci v systému správního soudnictví. K tomu dochází v případě, že důvodem podání kasační stížnosti je *„...natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek.*

To prakticky znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v tomto řízení je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti soudů“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 41, dostupný na www.nssoud.cz).

Pokud se jedná o námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku, lze odkázat na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 – 75, publ. pod č. 133/2004 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 – 44, publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 – 52, ze dne 16. 12. 2008, č. j. 1 Ao 3/2008 – 136, publ. pod č. 1795/2009 Sb. NSS, všechny dostupné na www.nssoud.cz. Stěžovatel nijak nekonkretizoval, se kterými důvody v žalobě uvedenými se krajský soud nevypořádal. Lze tedy v obecné rovině konstatovat, že napadený rozsudek vyhovuje kritériím přezkoumatelnosti, protože krajský soud se dostatečně zabýval všemi žalobními námitkami stěžovatele a je zřejmé, jakými úvahami byl veden a k jakým závěrům dospěl.

Nejvyšší správní soud posoudil tvrzené vady v řízení spočívající v nedostatečném zjištění skutkového stavu a neshledal žádné pochybení ministerstva ani krajského soudu. Proto tuto stížní námitku považuje za nedůvodnou. Podle obsahu spisu byl skutkový stav byl zjištěn řádně jak ohledně stěžovatelem tvrzených důvodů jeho tvrzeného pronásledování na Ukrajině, tak ohledně jeho zdravotního stavu a napadené rozhodnutí tak má dostatečnou oporu ve spisech. Stěžovatel tuto svou stížní námitku nijak nekonkretizoval, a proto i její vypořádání je možné pouze v obecné rovině.

V otázce azylu podle ust. § 12 zákona o azylu odkazuje Nejvyšší správní soud v souvislosti s věrohodností žadatele o udělení mezinárodní ochrany na svou ustálenou judikaturu (např. rozsudky ze dne 24. 2. 2004, č. j. 6 Azs 50/2003 – 89, ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 – 57, ze dne 26. 2. 2008, č. j. 2 Azs 100/2007 – 6, ze dne 27. 3. 2008, č. j. 4 Azs 103/2007 – 63 nebo ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 – 70, všechny dostupné na www.nssoud.cz), přičemž krajský soud se od této judikatury nijak neodchýlil.

V souvislosti s posouzením zdravotního stavu, úrovni péče na Ukrajině a nároku na udělení humanitárního azylu ve smyslu ust. § 14 zákona o azylu Nejvyšší správní soud již judikoval, že *k námitce nesprávného posouzení dostupnosti léčby na Ukrajině a možného ohrožení zdraví či života stěžovatele Nejvyšší správní soud připomíná, že na udělení azylu z humanitárních důvodů není právní nárok a posouzení důvodů tvrzených žadatelem o mezinárodní ochranu je otázkou správního uvážení žalovaného. Správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem (blíže viz např. rozsudky ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 – 48, ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 – 55, či ze dne 19. 5. 2004, č. j. 5 Azs 60/2004 – 52).* (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 8. 2012, č. j. 8 Azs 18/2012 – 49, dostupný na www.nssoud.cz).

Otázkou úrovně zdravotní péče se již Nejvyšší správní soud několikrát ve svých rozhodnutích zabýval a opakovaně vyslovil, že nižší úroveň zdravotnictví v zemi původu bez přistoupení dalších okolností nemůže založit důvod pro udělení azylu (např. rozhodnutí ze dne 18. 10. 2005, č. j. 3 Azs 226/2005 – 68, nebo ze dne 26. 7. 2007, č. j. 2 Azs 30/2007 – 69, dostupné na www.nssoud.cz). K rozdílným standardům zdravotní péče se obdobně vyslovil také Evropský soud pro lidská práva, např. ve věci Salkic and Others v. Sweden (rozhodnutí ze dne 29. 6. 2004, stížnost č. 7702/04, dostupné na www.echr.coe.int).

Úrovní zdravotní péče se Nejvyšší správní soud zabýval také s ohledem na čl. 13 část II. Evropské sociální charty (vyhlášené pod č. 14/2000 Sb. m. s.), který garantuje sociální a lékařskou pomoc každé osobě, která je bez přiměřených prostředků, např. v rozsudku ze dne 26. 7. 2007, č. j. 2 Azs 30/2007 – 69, dostupný na www.nssoud.cz, v němž uvedl: „*Stěžovatelce plynula pouze práva na určitou úroveň zdravotní péče po dobu jejího (legálního) pobytu v ČR. Rozhodně z ní neplynulo právo, aby mohla v ČR pobývat i poté, co zanikne legálnost jejího pobytu, tak aby mohla nadále požívat tu úroveň zdravotní péče, kterou jí zajišťuje český systém zdravotní péče. Z článku 13 Evropské sociální charty, pokud je ve vztahu mezi konkrétní osobou a ČR aplikovatelný, totiž plyne právo této osoby na určitou úroveň zdravotní péče, nikoli ovšem právo, aby tato úroveň byla zachována i po jejím opuštění ČR – v duchu jakéhosi pokřiveného výkladu lidskoprávní zásady 'stand still', správně vyložené například v nálezů Ústavního soudu ze dne 25. 6. 2002, sp. zn. Pl. ÚS 36/01 (publikovaného ve Sb. n. u. ÚS, sv. č. 26, náleží č. 80, s. 317); ani právo, aby se vyhnula nucenému opuštění republiky s odůvodněním, že by to vedlo ke snížení zdravotní péče jí poskytované. Nejedná se totiž o žádné právo 'věčné', nýbrž dočasné, vázané pouze na dobu legálního pobytu na českém území. Lze proto tuto úvahu o důsledcích aplikovatelnosti článku 13 části II. Evropské sociální charty na vztah mezi stěžovatelkou a ČR uzavřít konstatováním, že z něj stěžovatelce plynula práva na zdravotní péči po dobu jejího legálního pobytu na našem území, závazek v tomto článku obsažený však nemá zásadně takovou povahu, že by k jeho porušení mohlo vést vydání stěžovatelky do země původu mající potenciálně nižší úroveň zdravotní péče než ČR (...)* [Č]lánek 13 pak zakládá České republice závazek pouze po dobu stěžovatelčina legálního pobytu na našem území, nikoli závazek, aby úroveň zdravotní péče, již dosáhne v době tohoto pobytu legalizovaného z důvodu azylového řízení, jí byla zachována i po skončení tohoto řízení. Tím spíše nelze shledat, že by ukončení řízení o udělení mezinárodní ochrany a následné vycestování stěžovatelky na Ukrajinu založilo rozpor s mezinárodními závazky ČR, na něž pamatuje § 14a zákona o azylu, jenž ve svém odst. 2 písm. d) myslí na situace odlišné, svou povahou vycházející ze zásady non-refoulement. Nelze jistě vyloučit, že by doplňková ochrana byla cizinci udělena i z důvodů nedostatečné úrovně zdravotní péče v zemi původu; tato nedostatečnost by však musela dosahovat úrovně označitelné za mučení nebo nelidské či ponižující zacházení, jak na ně pamatuje jak § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, tak – aplikovatelný i na základě § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu - čl. 3 Evropské úmluvy, jak jej vyložil Evropský soud pro lidská práva zejména v rozsudku D. proti Spojenému království ze dne 2. 5. 1997, stížnost č. 30240/96.“ K tomu je nutno také poukázat na to, že podle obsahu spisu stěžovatel nezpochybňuje úroveň zdravotnictví na Ukrajině, pouze poukazuje na větší finanční náročnost, která ovšem nemůže sama o sobě být důvodem pro udělení humanitárního azylu.

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje tedy dostatečnou odpověď na stížní námitky uvedené v kasační stížnosti a Nejvyšší správní

soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

Nejvyšší správní soud proto shledal kasační stížnost stěžovatele nepřijatelnou a z tohoto důvodu ji odmítl (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

Výrok o nákladech řízení se opírá o ust. § 60 odst. 3 věta první za použití § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut.

Nejvyšší správní soud stěžovateli ustanovil zástupcem advokáta a podle ust. § 35 odst. 8 s. ř. s. v takovém případě platí odměnu advokáta včetně hotových výdajů stát. Podle ust. § 7, § 9 odst. 3 písm. f) a § 11 odst. 1 písm. b) a f) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška“) náleží advokátovi odměna za 2 úkony právní služby v částce 4.200 Kč (2 x 2.100 Kč - převzetí a nahlížení do spisu, doplnění kasační stížnosti) a náhrada hotových výdajů ve výši 600 Kč (2 x 300 Kč) podle ust. § 13 odst. 3 vyhlášky. Celková částka odměny tedy činí 4.800 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. listopadu 2012

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu